

Forsikringsvilkår
Avtalenummer SP2434675

NORGES LUFTSPORTFORBUND
MØLLERGATA 39
0179 Oslo

17. juli 2023

Vedlagt følger vilkår som gjelder for forsikringen.

Vennlig hilsen
If

Kontaktinformasjon:
PS ASSURANSE AS, KIM KVISLE SLETTERØD, Rosenholmveien 10, 1252 OSLO, Telefon: +47 22 76 34 00,
Mobil: +47 934 80 633, E-post: kim.sletterod@if.no

Følgende vilkår er inkludert:

Din kundekontakt	3
Informasjon fra forsikringsagenten	3
Generelle vilkår (GEN 2.8)	4
1 Forsikringsavtalen	4
2 Ved skade	5
3 Følgene av svik	5
4 Generelle bestemmelser	5
Forsikringsvilkår - Reiseforsikring	8
1 Hvem forsikringen gjelder for	8
2 Når forsikringen gjelder	8
3 Hvor forsikringen gjelder	8
4 Hva som er forsikret	8
5 Forsikringens omfang	9
6 Forsikringssummer	18
7 Egenandeler	18
8 Sikkerhetsforskrifter	18
9 Forsikredes plikter ved skade	19
10 Skadevurdering og erstatningsregler	20
11 Tilleggsforsikringer	22
Definisjoner	24
Definisjoner	24

Informasjon fra forsikringsagenten

Forsikringsagentens navn og adresse finner du på polisedokumentets første side.

Forsikringsagenten er registrert i If Skadeforsikring NUFs register over forsikringsagenter. Dette registeret finner du på www.if.no.

Forsikringsagenten er agent for If og ikke en megler. Forsikringsagenten driver ikke rådgivning på grunnlag av en objektiv analyse av de ulike forsikringselskapers tilbud. I forbindelse med inngåelse av en forsikringsavtale samt service, vedlikehold og fornyelser mottar forsikringsagenten 9,5 % i provisjon av betalt premie fra If.

Denne provisjonen gjelder for nysalg, service, vedlikehold og fornyelser av kundeporteføljen. Forsikringsagenten er altså ikke et fordyrende mellomledd og vil ikke kreve noe vederlag av deg som kunde.

Forsikringsagentvirksomheten har ikke en direkte eller indirekte eierandel som utgjør mer enn 10 % av stemmeretten eller kapitalen i If. Verken If eller morselskapet har en direkte eller indirekte eierandel som utgjør mer enn 10 % av forsikringsagentens stemmerett eller kapital.

Forsikringsagenten har for øvrig den samme informasjonsplikt som et forsikringselskap som driver virksomhet her i landet, jf. lov 16.juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler kapittel 2 og 11.

Disse vilkår gjelder i den utstrekning de ikke er fraveket i de enkelte bransjevilkår eller i forsikringsbeviset.

1 Forsikringsavtalen

Forsikringsavtalen er underlagt lov 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler (FAL).

1.1 Varighet for forsikringsavtalen og beregning av premie

Forsikringen gjelder fra det tidspunkt avtale er vedtatt av partene eller fra og med en senere avtalt dato kl 00.00. Forsikringen gjelder til kl 24.00 siste dato i avtaleperioden. Tilsvarende gjelder for senere fornyelser.

Hvis det er en forutsetning at premien skal være betalt før lfs ansvar begynner å løpe, kommer dette frem av forsikringsbeviset for den enkelte dekning.

Opphører en løpende forsikring i avtaleperioden, har If krav på premie forholdsmessig etter den tiden forsikringen har vært i kraft, med mindre noe annet fremgår av det enkelte forsikringsvilkår.

Ved terminvis premiebetaling vil det kunne bli beregnet et termintillegg.

1.2 Fornyelse av forsikringen

Forsikring som gjelder for en tid av minst ett år, fornyes for ett år av gangen, hvis ikke forsikringstakeren har sagt opp avtalen innen forsikringstidens utløp.

1.3 Oppsigelse i forsikringstiden

1.3.1 Sikrede kan si opp

Livsforsikring

- Når som helst i forsikringsåret.

Dette punkt kan være fraveket i avtaler om kollektiv forsikring og vil i så fall komme frem av forsikringsbeviset.

Annen personforsikring

- Når som helst med 1 måneds varsel, jf. lov 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler (forsikringsavtaleloven – FAL) § 12-3, 3. ledd dersom behovet faller bort eller ved andre særlige grunner kan forsikringen sies opp umiddelbart.

Dette punkt kan være fraveket i avtaler om kollektiv forsikring og vil i så fall komme frem av forsikringsbeviset.

Skadeforsikring

- Dersom forsikringsbehovet faller bort eller det foreligger andre særlige grunner, jf. FAL § 3-6, 1.ledd.
- For flytting til et annet forsikringselskap med 1 måneds varsel. Varselet skal inneholde opplysning om dato for flyttingen og til hvilket selskap den skal flyttes til, jf. FAL § 3-6, 2. ledd, 2. punktum.

For at oppsigelsen skal komme inn under reglene om flytting, skal den nye forsikringen ha minst samme eller tilnærmet samme dekningsomfang.

For kollektive forsikringsavtaler og forsikringsavtaler for virksomheter som kommer inn under FAL § 1-3 punkt a til e, kan retten til flytting fravikes. Dette vil i så fall komme frem av forsikringsbeviset.

1.3.2 Oppsigelse i forsikringstiden

For If er oppsigelsestiden to måneder før utløpet av forsikringstiden. Forsikringsvilkår og premie kan endres og blir gjeldende fra fornyelsesdag.

If kan si opp forsikringen

Med øyeblikkelig virkning

Hvis det foreligger svik i forbindelse med opplysninger om risikoen, jf. FAL §§ 4-3 eller 13-3.

Med en ukes varsel

Hvis det foreligger svik i skadeoppgjøret, jf. FAL §§ 8-1 eller 18-1.

Med 14 dagers varsel

Hvis det er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger om risikoen, jf. FAL §§ 4-3 eller 13-3.

Med to måneders varsel

jf. FAL §§ 3-7 eller 12-4, hvis det er rimelig og

- forsikringstaker/sikrede/forsikrede har fremkalt - eller har medvirket til å fremkalle - skade forsettlig, eller
- sikrede har forsømt å overholde en sikkerhetsforskrift, eller
- skadeforløpet viser stort avvik fra det normale, eller
- det i løpet av de siste 12 måneder har vært minst tre skader til sammen under denne og andre avtaler med If, eller
- forsikringstaker/sikrede/forsikrede har medvirket til svik mot If ihht FAL §§ 4-3 eller 13-2 eller §§ 8-1/18-1, eller
- forsikringstaker gjentatte ganger har misligholdt betalingsfristene, eller
- forsikringstaker/sikrede/forsikrede eller noen som kan identifiseres med disse, har fremsatt trusler mot ansatte i If, eller
- forsikringstaker/sikrede/forsikrede har begått et straffbart forhold mot If, eller
- If ikke får gjennomført løpende oppfølging av kundeforholdet i samsvar med pliktene som følger av hvitvaskingsloven.

Med to måneders frist

Jf. FAL §§ 3-7 og 12-4, der bruken av forsikringsgjenstanden eller sikredes virksomhet endres i forsikringstiden på en måte som:

- innebærer at If ikke ville ha overtatt forsikringen om det nye forholdet hadde foreligget ved forsikringstidens begynnelse, eller
- er av betydning for Ifs mulighet til å gjenforsikre.

1.4 Ved manglende betaling

Dersom betalingsfristen ved 2. gangs varsel - betalingspåminnelse - ikke overholdes, opphører avtalen helt eller delvis på grunn av manglende betaling. If har i slike tilfeller krav på premie for den tid det har vært i ansvar etter bestemmelsene i FAL kapittel 5 og/eller kapittel 14. Avtalen, eller de deler av avtalen som kravet gjelder, blir annullert.

If har også krav på et tillegg for følgende omkostninger:

Poliseutstedelseskostnad inntil 300 kroner per avtale, og panthaverinteresse inntil 300 kroner per forsikringsobjekt, dog 600 kroner for fritidsbåt.

2 Ved skade

2.1 Skjønn

Er det adgang til å kreve skjønn i henhold til forsikringsvilkårene, gjelder følgende bestemmelser om fremgangsmåten:

Skjønn avgis av sakkyndige og uhildede personer. Hver av partene velger en skjønnsmann. Hvis noen av partene ønsker det, kan han eller hun velge særskilt skjønnsmann for bestemte ting ved avbruddstap for bestemte spørsmål.

Har den ene av partene skriftlig underrettet den annen om sitt valg, plikter denne innen en uke etter at han eller hun har mottatt underretningen å gi meddelelse om hvem han eller hun velger. Før skjønn velger de to skjønnsmenn en oppmann.

Hvis noen av partene forlanger det, skal denne være bosatt utenfor partenes hjemsted og utenfor den kommune hvor forsikringstilfellet er inntruffet. Unnlater en av partene å velge skjønnsmann, oppnevnes denne på hans eller hennes vegne av tingretten i den rettskrets hvor skjønn foretas. Blir skjønnsmennene ikke enige om oppmann, oppnevnes denne på samme måte.

Skjønnsmennene plikter å innhente de opplysninger og foreta de undersøkelser som de anser nødvendige. De plikter å avgi sitt skjønn på grunnlag av forsikringsvilkårene. De to skjønnsmenn foretar verdsettelsen og besvarer spørsmålene ved avbruddstap, uten at oppmannen tilkalles. Blir de ikke enige, tilkalles oppmannen, som etter de samme regler avgir sitt skjønn over de punkter som skjønnsmennene er uenige om. Blir oppmannen tilkalt, beregnes erstatningen på grunnlag av dennes skjønn. Erstatning skal dog ikke ligge utenfor de grenser som de to skjønnsmenns ansettelse vil medføre.

Partene betaler hver sin skjønnsmann. Honorar til oppmannen og mulige andre omkostninger ved skjønn bæres av partene med en halvdel hver. Er det If som krever skjønn ved tingskade, og den annen part er forsikringstaker i egenskap av privatperson, dekker If likevel alle omkostninger ved skjønn hvis forsikringstakeren ikke selv ønsker å bære sin del. Skjønnets verdsettelse er bindende for begge parter.

2.2 Renter av erstatningsbeløp

Sikrede har krav på renter overensstemmende med reglene i FAL § 8-4 eller § 18-4.

2.3 Merverdiavgift

If erstatter ikke merverdiavgift som sikrede har fradragsrett for i sin næringsvirksomhet.

2.4 Mangelfull/feilaktig utført reparasjon

If svarer ikke for mangelfull/feilaktig utført reparasjon, eller følgeskader etter slik reparasjon, med mindre de nye skadene er dekningsmessige i henhold til forsikringens vilkår.

3 Følgene av svik

Den som gjør seg skyldig i svik mot If, mister ethvert erstatningskrav mot If etter denne og andre forsikringsavtaler i anledning samme hendelse. Allerede utbetalte erstatningsbeløp kan kreves tilbakebetalt. If kan si opp enhver forsikringsavtale med sikrede, jf. FAL §§ 4-2, 4-3 og 8-1 eller § 13-2, 13-3 og 18-1, jf. også punkt 4.1 og 10.

If kan også si opp enhver forsikringsavtale med den som medvirker til svik, jf. også punkt 1.3.2 ovenfor.

4 Generelle bestemmelser

4.1 Identifikasjon

Bestemmelser om at sikredes rett til erstatning helt eller delvis bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlaterer får tilsvarende anvendelse ved handlinger eller unnlaterer fra personer som er nevnt i FAL § 4-11, annet ledd.

For næringsforsikring gjelder i tillegg følgende

De handlinger eller unnlaterer som medfører bortfall eller reduksjon av sikredes rett til erstatning medfører tilsvarende bortfall eller reduksjon dersom de er begått av personer som utfører arbeid av ledende art eller av andre som har selvstendig stilling innen virksomheten. Med personer som har særlig selvstendig stilling menes også personer som utfører arbeidsoppdrag uten overoppsyn fra andre, eller som utfører arbeidsoppdrag de selv er ansvarlige for. Sikrede identifiseres tilsvarende med sine kontraktsmedhjelperes handlinger eller unnlaterer.

4.2 Ulovlige interesser

Forsikringen omfatter kun lovlige interesser som kan verdsettes i penger.

4.3 Ikke deklarerte gjenstander

Forsikringen omfatter ikke erstatning for gjenstander som er kjøpt, eller mottatt som gave, utenfor Norge og som ikke er deklarert ved innførsel i henhold til gjeldende regelverk. Se lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) og lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) med forskrifter.

4.4 Vinningsforbud

Forsikringen skal ikke føre til vinning, men skal bare erstatte det tap som virkelig er lidt innenfor rammen av forsikringsavtalen. Forsikringssummen er intet bevis for tingens eller interessens verdi.

4.5 Lovvalg

Norsk lovgivning gjelder for forsikringsavtalen i den utstrekning dette ikke er i strid med lov 27. november 1992 nr. 111 om lovvalg i forsikring, eller det er gjort annen avtale.

4.6 Valuta

Prisen, forsikringssummen, erstatningsbeløp med videre som springer ut av forsikringsavtalen, regnes i norske kroner (NOK) dersom ikke annet fremgår av vilkår eller forsikringsbevis.

4.7 Garantiordning for skadeforsikring

If er medlem av garantiordningen for skadeforsikring, se lov av 10. april 2015 nr. 17 kap. 20A om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven). Ordningen skal være en trygghet for sikrede dersom If ikke kan betale det de plikter i henhold til inngåtte skadeforsikringsavtaler.

Garantiordningen dekker opp til 90 % av hvert enkelt krav. Krav etter forsikringer som gjelder bolig og tvungen ansvarsforsikring skal likevel dekkes med 100 %. Garantiordningen dekker ikke forsikringskrav utover 20 millioner kroner for hvert krav for hver sikret for hvert skadetilfelle.

Garantiordningen dekker blant annet ikke kredittforsikring, livsforsikringer, energiforsikringer og luftfartsforsikringer. Videre dekkes ikke sjøforsikring, unntatt når forsikringen gjelder skip som ikke er registreringspliktige i henhold til lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven) § 11 annet ledd, eller fiskefartøyer opp til og med 50 bruttotonn som er registrert i Skipsregisteret, jf. sjøloven § 11 første ledd første punktum.

Garantiordningen dekker ikke næringslivsforsikringer, når forsikringen gjelder foretak som ved avtaleinngåelsen eller senere fornyelser oppfyller minst to av følgende vilkår

- har flere enn 250 ansatte
- har en omsetning på minst 100 millioner i følge siste årsoppgjør
- har eiendeler ifølge siste balanse på minst 50 millioner kroner

For nærmere detaljer henvises det til finansforetakslov kap. 20A.

4.8 Atomskade

If svarer ikke for tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med atomskade - uansett årsak - fra atomsubstans (se lov 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet (atomenergiloven) § 1 c og h). Unntaket gjelder ikke bruk av radioisotoper som angitt i lovens § 1 c og som er lovlig i samsvar med lov 12. mai 2000 nr. 36 om strålevern og bruk av stråling.

Denne begrensning gjelder i den utstrekning det ikke uttrykkelig er presisert i forsikringsbeviset at den er fraveket.

4.9 Krig

If svarer ikke for tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med krig eller krigslignende handlinger, enten krig er erklært eller ikke, opprør eller lignende alvorlige forstyrrelser av den offentlige orden.

4.10 Terror

For forsikringer av bygninger, maskiner, løsøre, varer og driftstap knyttet til næringsvirksomhet, offentlig virksomhet og bygninger/husleietap tilhørende borettslag/boligsameie er erstatningsplikten begrenset til 50 000 000 EUR pr hendelse, dersom den erstatningsmessige skade er forårsaket av eller står i sammenheng med en terrorhandling. For slike forsikrede ting og interesser som befinner seg utenfor Norden, Estland, Latvia eller Litauen, erstattes ikke skader som er forårsaket av eller står i sammenheng med terrorhandling.

Med terrorhandling forstås en rettsstridig, skadevoldende handling rettet mot allmennheten, herunder en voldshandling eller farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser - og som fremstår å være utført i den hensikt å utøve innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer eller for å fremkalle frykt. Med hendelse forstås alle skader som rammer If og dets morselskap med øvrige filialers forsikringstakere i Norden, Estland, Latvia eller Litauen innenfor et tidsrom av 48 timer. Overstiges den fastsatte grense pr hendelse, må sikrede tåle en forholdsmessig reduksjon av erstatningsbeløpet.

Skader forårsaket av eller som står i sammenheng med terror ved bruk av, eller trusler om bruk av atomvåpen eller farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser er uansett ikke dekket.

Denne begrensning gjelder i den utstrekning det ikke uttrykkelig er presisert i forsikringsbeviset eller i personforsikrings - eller reiseforsikringsvilkår, at den er fraveket helt eller delvis.

4.11 Jordskjelv og vulkanske utbrudd

If svarer ikke for tap eller skade, og økning i tap eller skade, som direkte eller indirekte er forårsaket av eller står i sammenheng med jordskjelv og vulkanske utbrudd. Denne begrensning gjelder i den utstrekning det ikke uttrykkelig er presisert i bransjevilkåret at den er fraveket.

4.12 Brudd på internasjonal lovgivning, sanksjoner

If kan ikke gi tilsagn om dekning eller betale ut erstatning eller andre ytelser dersom dette kan medføre at If handler i strid med eller utsettes for, forbud, restriksjoner eller sanksjoner vedtatt i De Forente Nasjoners organer. Det samme gjelder handels- eller økonomiske sanksjoner, nedfelt i lover eller direktiver vedtatt av EU, USA eller Norge.

4.13 Vernetting

Tvister etter forsikringsavtalen avgjøres ved norsk domstol, med mindre det er i strid med ufravelige regler i gjeldende lovgivning, eller det er gjort annen avtale.

4.14 Personopplysninger

If behandler personopplysninger i overensstemmelse med gjeldende lovgivning om forsikring og databeskyttelse. Les mer om behandling av personopplysninger på vår hjemmeside: <http://www.if.no/personopplysninger>.

4.15 Trafikkforsikringsavgift til staten

If krever inn trafikkavgift til staten og avgiften må betales for alle registrerte kjøretøy under 7 500 kg. Betaling av avgift er en forutsetning for forsikringsavtalen. Dersom avgift ikke betales for slikt forsikret kjøretøy, får dette samme virkning for forsikringene under samme forsikringsavtale som manglende betaling av forsikringspremie.

4.16 EUs klageportal

EUs klageportal kan benyttes i saker som gjelder kjøp av tjenester og varer på nett. (Klageportalen er opprettet primært for grenseoverskridende saker der partene er i ulike land, men utelukker ikke at nasjonale saker kan inngis). Lenke til portalen finner du på våre hjemmesider www.if.no under overskriften «klagemuligheter». I klageportalens skjema blir du bedt om å fylle inn ifs e-postadresse, bruk da: kundeombudet@if.no.

1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for den eller de personene som er angitt i forsikringsbeviset. Dersom annet ikke er avtalt gjelder forsikringen for sikrede med bosted i Norden registrert i Folkeregisteret, og som er medlem i norsk folketrygd.

Med medforsikret familie menes:

- ektefelle, samboer eller registrert partner er forsikret hvis denne har samme adresse som forsikringstaker, registrert i Folkeregisteret. Ektefellen er likevel ikke omfattet av forsikringen fra det tidspunkt det er avsagt dom for eller gitt bevilling til separasjon eller skilsmisse, selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig.
- samboer har etter norsk lov bare rett til utbetaling av dødsfallerstatning dersom han eller hun er oppnevnt som begunstiget.
- barn av forsikringstaker eller dennes ektefelle, samboer eller registrerte partner er medforsikret til barnet har fylt 21 år. Barnet må ha samme folkeregistrerte bostedsadresse som en av sine foreldre.

Med barn menes:

- sikredes egne barn, også særkullsbarn
- sikredes ektefelles, samboers eller partners særkullsbarn
- adoptivbarn. Barnet er medforsikret fra det tidspunkt sikrede har overtatt den faktiske omsorgen for barnet
- fosterbarn. Barnet må ha samme folkeregistrerte bostedsadresse som sikrede
- surrogatbarn - barnet er medforsikret fra det tidspunkt det har fått norsk pass og personnummer
- sikredes barnebarn og oldebarn er også omfattet inntil de fyller 21 år, men kun når de er på reise med sikrede

2 Når forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder på reise og er begrenset til et visst antall dager per reise. Antall avtalte reisedager fremkommer i forsikringsbeviset. En reise starter når sikrede forlater sin bostedsadresse i Norden, og varer til sikrede er tilbake på samme adresse. Forsikringen må være gyldig før reisen starter.

En tjenestereise er en yrkesreise som er omfattet av Statens Reiseregulativ. Dette innebærer at reisen normalt er pålagt av arbeidsgiver.

Avbestilling

Avbestillingsforsikringen gjelder i perioden fra sikrede betaler reisen, og opphører når sikrede forlater bostedsadressen sin på avreisedatoen.

Reiseulykke/Ulykke

Omfatter forsikringen ferie- og fritidsreiser gjelder forsikringen på reiser i forsikringstiden, og inntil det avtalte antall reisedager. Når forsikrede ikke er på reise gjelder forsikringen hele døgnet. Omfatter forsikringen kun tjenestereiser gjelder forsikringen kun på reise, og inntil det avtalte antall reisedager.

3 Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder på reise i hele verden. Forsikringen for eiendeler og sykdom/ulykke på reise gjelder ikke når sikrede/forsikrede befinner seg på:

- sin bostedsadresse,
- sitt undervisningssted/stuedsted i Norden i undervisningstiden/studietiden og
- sitt arbeidssted i Norden i arbeidstiden

Forsikringen omfatter ikke gjenstander som er oppbevart på nevnte steder når sikrede selv er på reise.

Forsikringen gjelder ikke for ferie- og fritidsreiser til områder som Utenriksdepartementet fraråder reiser til eller opphold i.

Forsikringen vil være ugyldig på hele reisen selv om reiserådet oppheves etter avreise.

Ansvar og rettshjelp

Ansvarforsikringen, Rettshjelpforsikringen gjelder kun på reiser utenfor sikredes hjemsteds-, arbeidssteds- eller undervisningskommune.

4 Hva som er forsikret

- Avbestilling
- Forsinkelser
- Eiendeler
- Reisesyke
- Ansvar
- Evakuering
- Rettshjelp
- Refusjon av egenandel ved skade på leiebil
- Refusjon av egenandel ved skade på egen personbil
- Bekjempelse av skadedyr etter utenlandsreise
- Ulykkesforsikring - valgfri

5 Forsikringens omfang

5.1 Hva forsikringen omfatter

5.1.1 Avbestilling

Forsikringen omfatter tapte reisekostnader som følge av avbestilling. **Det er en forutsetning at sikrede har avbestilt reisen, overnattingen, leieforholdet og turisttjenestene før avreise.**

Med reisekostnader mener vi det sikrede har betalt for reise, overnatting, leieforhold og **turisttjenester. Turisttjenester (for eksempel billetter til sports- og kulturarrangementer, utflukter ol.) er omfattet når de er en del av den avbestilte reisen.**

Hvis reisekostnadene gjelder for flere enn sikrede og sikredes medforsikrede, omfatter forsikringen kun sikrede og sikredes medforsikredes andel av reisekostnadene.

Forsikringen erstatter de reisekostnader sikrede har betalt før hendelsen som medførte behov for avbestilling inntraff. Hvis sikrede har kjøpt reisearrangørens avbestillingsbeskyttelse eller avbestillingsgaranti, erstatter selskapet bare reisearrangørens avbestillingsgebyr. Erstatning utbetales når følgende forhold inntreffer i forsikringstiden:

5.1.1.1 Avbestilling som følge av sykdom og ulykke

Forsikringen omfatter tapte reisekostnader som følge av sykdom eller ulykke når en av følgende personer blir uventet, akutt og behandlingssøkende syk, alvorlig skadet i en ulykke, eller dør uventet:

- Sikrede eller noen i sikredes nærmeste familie. Med nærmeste familie menes ektefelle, samboer, registrert partner, barn, barnebarn, oldebarn, foreldre, besteforeldre, søsken svogere, svigerinner, svigerforeldre og svigerdatter/sønn.
- sikredes eneste reiseledsager eller noen i dennes nærmeste familie. Med eneste reiseledsager menes en person som er registrert som sikredes eneste reisefølge og som skal foreta hele reisen sammen med han/henne.
- En i sikredes reisefølge, når inntil seks personer har kjøpt reisen sammen, med lik destinasjon og avreisedato.
- En person sikrede skal bo hos og være sammen med på reisen.
- En nøkkelperson i sikredes reisefølge, som sikrede er avhengig av for å kunne gjennomføre reisen (f.eks. sjåfør, skipper eller dirigent). Med nøkkelperson menes på tjenestereise også en person sikrede skal ha møte med, men som på grunn av egen sykdom, ulykkesskade eller død ikke kan delta, og dermed bortfaller formålet med tjenestereisen.
- Sikredes nære kollega, medarbeider eller leder ansatt hos forsikringstaker.

Forverring av sykdom eller lidelse som er kjent før reisen ble betalt, er ikke å anse som uventet og akutt sykdom.

5.1.1.2 Endret dato for operasjon

Hvis sikrede, sikredes ektefelle eller samboer, barn eller eneste reiseledsager får endringsmelding om en fastsatt dato for operasjon, medisinsk behandling eller undersøkelse før avreise.

5.1.1.3 Graviditet

Hvis sikrede, sikredes ektefelle/samboer eller eneste reiseledsager føder eller får alvorlige graviditetskomplikasjoner før uke 36.

5.1.1.4 Samlivsbrudd

Samlivsbrudd mellom sikredes og sikredes ektefelle/samboer når de skal på felles reise.

5.1.1.5 Innkalling til rettsak

Hvis sikrede, sikredes ektefelle/samboer, barn eller eneste reiseledsager blir innkalt som jurymedlem, meddommer eller vitne i en rettsak.

5.1.1.6 Skade på bolig, fritidsbolig eller forretning

Når sikredes bolig, fritidsbolig eller forretning blir utsatt for plutselig og alvorlig skade som krever at sikrede selv er til stede.

5.1.1.7 Krig, terror og epidemi

Hvis Utenriksdepartementet utsteder et offisielt reiseråd som fraråder reiser til sikredes reisemål utenfor stasjoningslandet, og reiserådet fortsatt gjelder når det er 72 timer igjen til planlagt avreise, erstatter vi avbestillingsomkostninger.

Det er en forutsetning at reiserådet gjelder når reisen avbestilles.

5.1.1.8 Naturkatastrofe

Når det på reisemålet inntreffer en naturkatastrofe som gjør reisemålet utilgjengelig, eller når denne medfører at det er fare for liv og helse å oppholde seg der.

Erstatning utbetales når forhold som er nevnt over inntreffer i forsikringstiden.

5.1.2 Forsinkelser

5.1.2.1 Forsinket reise

Forsikringen omfatter merutgifter til reise og overnatting når en forsinkelse oppstår etter at sikredes reise er påbegynt.

Vi erstatter rimelige og nødvendige merutgifter til overnatting og innhenting av reiseruten, når

- sikredes forhåndsbetalte offentlige transportmiddel ikke går til avtalt tid. Utgifter til transport er begrenset til 3 000 kroner per person.
- sikrede kommer forsinket til avgang eller seneste innsjekkingsmulighet med forhåndsbetalt offentlig transport.

Ved opphold på offshoreinstallasjon, skip eller lignende, erstattes nødvendige og dokumenterte merutgifter for å innhente den fastlagte reiseruten når forsinkelse er på minst 72 timer (3 døgn) ved ankomst Heliport.

Vi forutsetter at forsinkelsen og årsaken er skriftlig bekreftet av reisearrangør, trafikkelskap eller bergingsselskap.

Merutgifter til innhenting av fastlagt reiserute erstattes hvis transportøren ikke klarer å innhente reiseruten innen 24 timer.

Forsinkelsen må skyldes plutselig og uforutsett:

- ekstremvær, trafikkuhell eller annen hendelse som fører til ekstraordinære trafikkforhold
- teknisk feil eller trafikkuhell som forsinker det offentlige transportmiddelet sikrede reiser med, eller skal reise med eller
- teknisk feil eller trafikkuhell som krever berging av det private kjøretøyet sikrede reiser med.

5.1.2.2 Forsinket eller forbyttet bagasje

Forsikringen omfatter utgifter til innkjøp når sikredes innsjekkede bagasje er forsinket eller forbyttet.

Selskapet refunderer rimelige og nødvendige utgifter til kjøp av klær, toalettsaker eller leie av nødvendige reiseartikler som for eksempel barnevogn, ski, golfutstyr eller lignende i den perioden bagasjen er savnet.

Er sikrede på tjenestereise refunderes inntil 10 000 kroner per person. For medforsikrede og på privatreiser refunderes inntil 5 000 kroner per person, inntil 25 000 kroner per familie.

Vi refunderer også utgifter til kjøp eller leie av sykkel, barnevogn, ski eller annet sportsutstyr når dette er forsinket til reisemålet, inntil 5 000 kroner per person, inntil 25 000 kroner per familie.

Dersom innsjekket bagasje ikke er tilgjengelig på grunn av flyforsinkelse som medfører ufrivillig transitt med overnatting, refunderes nødvendige innkjøp av klær og toalettsaker. For sikrede på tjenestereise refunderes inntil 2 000 per person. For medforsikrede og personer på ferie- og fritidsreise dekkes 2 000 per person og inntil 10 000 per familie.

Innkjøp i løpet av hjemreisen eller etter hjemkomst er ikke omfattet.

5.1.2.3 Tapt hotell, leiebil og turisttjenester ved forsinkelse

På ferie- og fritidsreise omfatter forsikringen forhåndsbetalte utgifter til inntil én hotellovernatting og billetter til en turisttjeneste som sikrede ikke får benyttet på grunn av en forsinkelse på utreisen.

Forsinkelsen må være på minst 8 timer ved ankomst til reisemålet, og en direkte årsak av hendelsene som er nevnt i punkt 5.1.2.1. Forsinkelsen beregnes ut fra transportørens ordinære ruteplan med eventuelle endringer som ble gjort tilgjengelig før reisen begynte. Vi erstatter inntil 5 000 kroner per person.

Vi erstatter også tapt leieavtale for bil eller motorsykkel. Du må ankomme minst 1,5 timer forsinket til avtalt hentetidspunkt. Forsinkelsen må være en direkte årsak av hendelsene som er nevnt i punkt 5.1.2.1. Vi erstatter din kansellerte og forhåndsbetalte leieavtale med inntil 10 000 kroner per skadetilfelle.

Forsikringen omfatter likevel ikke

- tjenestereiser
- utgifter som kan refunderes av arrangør eller utleier
- billetter som er overdratt til andre
- leie av andre kjøretøy enn bil og motorsykkel
- leid kjøretøy som skal disponeres av andre enn sikrede og hans/hennes medforsikrede
- bil eller motorsykkel som sikrede har leid av en privatperson

5.1.3 Eiendeler

Forsikringen omfatter skade på eller tap av sikredes personlige eiendeler som sikrede har med seg til eget bruk under reise og opphold.

Forsikringen omfatter også arbeidsgivers eiendeler sikrede har med seg på reise. Skade på eller tap av eiendeler er kun omfattet når årsaken til skaden eller tapet er:

- Tyveri og ran (straffelovens § 321 og 327). Med tyveri og ran menes som definert i straffelovens § 321 og 327. Eiendeler som er mistet eller bortkommet, og senere beholdt av en finner, regnes ikke som tyveri. Underslag og bedrageri er ikke tyveri
- Hærverk (straffeloven § 351). Med hærverk menes at noen forsettlig skader eller ødelegger en forsikret gjenstand. Hærverk forårsaket av ektefelle, samboer, foreldre, søsken og barn er ikke omfattet.
- Naturskade. Med naturskade menes skade som direkte skyldes naturulykke, det vil si skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd.
- Trafikkskade. Med trafikkskade menes kollisjon, utforkjøring eller velt med motorkjøretøy, tilhenger eller campingvogn. Med trafikkskade menes også kollisjon, kantring eller grunnstøting med båt, kano eller kajakk.
- Brann. Med brann menes brann, nedsoting, direkte lynnedslag og eksplosjon. Svi- og gnistskader regnes ikke som brann.
- Vannskade i bygning. Med vannskade menes utstrømming fra bygningsrørledning eller vann som plutselig trenger inn i bygningen fra terreng eller grunn.

Ved tap av eller skade på innsjekket bagasje

Ved tap av eller skade på innsjekket bagasje erstattes kun når det kan fremlegges bekræftelse fra transportør med PIR rapport. Skade på koffert eller annen emballasje er ikke omfattet.

Ved skade på eller tap av pass

Ved skade på eller tap av pass omfatter forsikringen rimelige og nødvendige utgifter til gjenanskaffelse av passet og innhenting av den fastlagte reiseruten når årsaken til tap eller skade er omfattet.

Uhell

Forsikringen gjelder for annen fysisk skade på personlige eiendeler enn de som er nevnt ovenfor, som skyldes en plutselig og uforutsett ytre årsak. Skadeårsaken må være kjent og kunne knyttes til et bestemt skadetidspunkt. Det er en forutsetning at den skadede gjenstanden kan fremvises på forespørsel fra oss.

Unntak, begrensninger og sikkerhetsforskrifter for personlige eiendeler gjelder også for uhellsskader.

Forsikringen omfatter ikke uhellsskade på eiendeler som tilhører forsikringstaker.

Egenandelen er 2 000 kroner per gjenstand, men maksimalt 4 000 kroner per skadetilfelle.

Innenfor avtalt forsikringssum erstatter selskapet

- penger med inntil 5 000 kroner per person, inntil 10 000 kroner per familie per skadetilfelle.
- klokker, smykker, perler, edelstener og edelt metall med inntil 30 000 kroner per skadetilfelle.
- alle andre enkeltgjenstander enn klokker, smykker, perler, edelstener og edelt metall med tilbehør med inntil 40 000 kroner per gjenstand.

I tillegg til forsikringssum på private eiendeler erstattes også forsikringstakers eiendeler med inntil 15 000 kroner per skadetilfelle.

5.1.4 Sykdom og ulykke på reise

Forsikringen omfatter nødvendige og dokumenterte utgifter på grunn av at sikrede blir uventet og akutt syk, skadet i en ulykke eller dør som følge av en slik hendelse. Forverring av sykdom/lidelse som er kjent før avreise er ikke å anse som uventet og akutt sykdom inntruffet på reisen.

Utgiftene må påløpe på reisen og innenfor det antall reisedager som er avtalt.

5.1.4.1 Medisinske utgifter

Følgende utgifter erstattes:

- Lege og sykehusopphold
- Medisiner og utstyr foreskrevet av lege på stedet
- Nødvendig behandling eller undersøkelser hos spesialist foreskrevet av lege på stedet
- Behandling hos tannlege, inntil 5 000 per skadetilfelle

5.1.4.2 Transport- og overnattingsutgifter

Vi erstatter rimelige og nødvendige transport- og overnattingsutgifter:

- Transport til/fra medisinsk behandling. Bruk av privatbil erstatter vi etter Statens satser for trekkfri kilometergodtgjørelse. Vi erstatter ikke tillegg for passasjerer mm.
- Transport og overnattingsutgifter ved utsatt hjemreise, når planlagt hjemreise må utsettes eller fremskyndes etter ordre fra lege på stedet.
- Transport og overnattingsutgifter ved endret reiserute, når videre reiserute må endres etter ordre fra lege på stedet.
- Hjemtransport eller medisinsk evakuering, når adekvat medisinsk behandling ikke kan gis på stedet.
- Transport- og overnattingsutgifter for ledsager til et behandlingssted, eller ved hjemtransport til Norden, når denne er forordnet av lege.
- Hjemtransport av kiste eller urne. I stedet for hjemtransport kan selskapet erstatte begravelse på stedet, med inntil 40 000 kroner.

Vi erstatter også transport- og overnattingsutgifter, i inntil 14 dager, ved utsatt hjemreise på grunn av uventet akutt og alvorlig sykdom, alvorlig ulykkeskade eller uventet dødsfall i sikredes nærmeste familie bosatt på reisemålet.

5.1.4.3 Tilkallelse til skadestedet

Selskapet erstatter rimelige og nødvendige reise- og overnattingsutgifter for inntil tre nære familiemedlemmer på grunn av sikredes uventede, akutte og svært alvorlige eller livstruende sykdom, ulykkesskade eller uventede dødsfall. Tilkallelse erstattes ikke når det allerede er bestemt at sikrede i løpet av kort tid blir transportert hjem, eller sikrede allerede er innlagt på sykehus eller institusjon på sitt hjemsted i Norden.

5.1.4.4 Hjemkallelse

Selskapet erstatter forsikredes rimelige og nødvendige reiseutgifter når:

- Noen i sikredes nærmeste familie blir alvorlig syk, alvorlig skadet i en ulykke eller dør uventet.
- Sikredes bolig, fritidsbolig eller forretning blir utsatt for plutselig og alvorlig skade som krever at sikrede selv er til stede.

Selskapet erstatter én hjemreise per skadetilfelle, begrenset til prisen for en reise til ditt hjemsted i Norden. Se også punkt 5.1.4.7.

5.1.4.5 Remplassering

Vi erstatter, etter forhåndsgodkjenning, reise- og overnattingsutgifter til remplassering dersom forsikrede av medisinske årsaker og etter legens ordre ikke kan returnere til reisemålet etter erstatningsmessig hjemtransport. Remplasseringen må finne sted innen 14 dager etter forsikredes hjemkomst.

5.1.4.6 Kompensasjon for avbrutt eller tapt feriereise

Selskapet utbetaler kompensasjon hvis sikrede, sikredes eneste reiseledsager eller en medforsikret medreisende blir:

- hjemkalt, evakuert eller transportert hjem etter forhåndsgodkjenning fra oss. Kompensasjon utbetales for sikrede og de medforsikrede medreisende som avbryter reisen og reiser hjem før planlagt hjemkomst.
- innlagt på sykehus eller beordret til sengeleie av behandlende lege på stedet. Kompensasjon utbetales for sikrede som ble syk og én medforsikret medreisende.

Ved beregning av kompensasjon er det reisens pris som danner grunnlaget for beregningen, og selskapet utbetaler kompensasjon for antall tapte dager i forhold til antall planlagte dager.

Antall dager sengeleie regnes fra datoen sikrede oppsøkte lege første gang, og kompensasjon ytes kun ved sengeleie innenfor reisens første 45 dager.

Med reisens pris menes det sikrede har betalt for reise og overnatting. Hvis du reiser med din privatbil, beregnes reisens pris etter Statens sats for trekkfri kilometergodtgjørelse fra bostedsadressen din til det stedet der reisen avbrytes. Tillegg for passasjerer mm. blir ikke regnet med.

Reise, overnatting, leieforhold og turisttjenester som er betalt med bonuspoeng, cash points eller andre medlemsfordeler regnes ikke med. Heller ikke årlige kostnader for timesharebolig eller annen eiendom, eller utgifter som er betalt etter første syke- eller avbruddsday, blir regnet med.

5.1.4.7 Returreise

I stedet for kompensasjon for avbrutt feriereise kan selskapet erstatte reiseutgifter til returreise etter erstatningsmessig hjemkallelse, evakuering eller hjemtransport. Returreisen må finne sted innenfor den planlagte reisetiden for den avbrutte reisen.

5.1.4.8 Utflukter og arrangementer

Forhåndsbetalte utflukter og arrangementer som sikrede ikke kan benytte, fordi legen forbyr sikrede å delta, refunderes med inntil 5 000 kroner per skadetilfelle.

Denne erstatningen utbetales ikke i tillegg til kompensasjon for avbrutt eller tapt feriereise.

5.1.4.9 Sikredes eneste reiseledsager

Vi erstatter sikredes reise- og overnattingsutgifter på grunn av din eneste reiseledsager uventede og akutte sykdom, ulykkesskade eller uventede dødsfall på reisen. Forsikringen erstatter også hjemkallelse fordi noen i dennes nærmeste familie blir alvorlig syk, alvorlig skadet i en ulykke eller dør uventet.

5.1.4.10 Psykologisk førstehjelp

Forsikringen omfatter inntil 10 timer psykologisk førstehjelp som følge av psykiske reaksjoner som skyldes plutselig og uforutsett hendelse som vold, ran, alvorlig trafikkulykke eller dødsfall når sikrede eller noen i sikredes reisefølge blir rammet av eller er til stede ved slike hendelser uten selv å være fysisk skadet. Ved behov for behandling i Norge skal psykolog eller annet helsepersonell være anvist av Psykologvakten.

I de tilfeller en kunde er omfattet av flere personforsikringer i If med dekning for psykologisk førstehjelp, dekkes slik hjelp kun under en av disse for en og samme hendelse.

5.1.4.11 Lete- og redningsaksjoner

Forsikringen omfatter kostnader til søk etter bortkomne personer, og redningsaksjoner iverksatt av områdets offentlige myndighet. I tillegg omfattes syketransport til nærmeste adekvate behandlingssted. Kostnader til søk og redningsaksjoner dekkes med inntil 200 000 kroner.

5.1.5 Ulykke/Reiseulykke

Dersom ulykkesforsikring er omfattet av avtalen, gjelder forsikringen når en ulykkesskade rammer den forsikrede. Med ulykkesskade forstås fysisk skade på person forårsaket ved en plutselig og uforutsett ytre begivenhet, et ulykkestilfelle, som inntreffer i forsikringstiden. På tjenestereiseforsikringen gjelder ulykkesforsikringen kun på reise. Omfatter forsikringen også ferie og fritidsreiser gjelder ulykkesforsikringen hele døgnet.

5.1.5.1 Behandlingsutgifter

Forsikringen omfatter påløpte utgifter til behandling og reiser som følge av ulykkesskade. Med behandlingsutgifter menes rimelige og nødvendige behandlingsutgifter som er påløpt i Norden de fire første årene etter ulykkesskaden, til:

- lege og tannlege
- medisiner og for bindings saker foreskrevet av lege eller tannlege
- kiropraktor-/fysioterapibehandling foreskrevet av lege
- nødvendige reiseutgifter fra til hjemstedet for nødvendig behandling. If erstatter det rimeligste transportalternativ når det tas hensyn til den forsikredes medisinske tilstand.

Ved tannskader hos barn under 18 år refunderes også, etter forhåndsgodkjenning av If, utgifter til første permanente tannbehandling (bro, krone o.l.) selv om sluttbehandlingen må utsettes ut over to år på grunn av barnets alder. Oppgjør skal likevel skje senest ti år etter utgangen av det året skaden inntraff, basert på kostnadsoverslag fra tannlege og/eller tanntekniker.

Det er en forutsetning at utgiftene ikke kan kreves dekket fra annet hold.

5.1.5.2 Medisinsk invaliditet

Forsikringen omfatter invaliditetserstatning dersom ulykkesskade har ført til medisinsk invaliditet. Med medisinsk invaliditet menes den fysiske varige funksjonsnedsettelsen som en bestemt skade erfaringsvis forårsaker.

Den medisinske invaliditetsgraden fastsettes på grunnlag av invaliditetstabellene gitt av Sosialdepartementet i forskrift av 21.4.1997 nr. 373, del 1 §2, del 2 og 3. Invaliditetsgraden fastsettes uten hensyn til yrke, nedsatt evne til inntektsgivende arbeid, fritidsinteresser eller lignende.

Det er forsikringssummen på det tidspunktet ulykkesskaden skjer som legges til grunn for beregningen av invaliditetserstatningen. Erstatningen utgjør en prosentvis andel av forsikringssummen tilsvarende den medisinske invaliditetsgraden.

5.1.5.3 Dødsfall

Forsikringen omfatter dødsfallerstatning dersom forsikrede dør som følge av en ulykkesskade som har inntruffet i forsikringstiden. Retten til erstatning inntreffer på det tidspunktet forsikrede dør.

Det er forsikringssummen på det tidspunktet ulykkesskaden skjer, som legges til grunn for beregningen av dødsfallerstatningen.

5.1.6 Ansvarsforsikring

Forsikringen omfatter den skade du som privatperson blir holdt erstatningsansvarlig for etter gjeldende rett i den enkelte land.

Med skade forstås personskade eller tingskade. Personskade er inntruffet når en person skades, påføres sykdom eller dør. Tingskade er inntruffet når løssøre, herunder dyr, eller fast eiendom skades eller går tapt, eller når elektronisk lagret informasjon forvanskes eller går tapt. Økonomisk tap som følge av en dekningsmessig skade regnes som en del av skaden.

Skaden må være konstatert av deg eller av skadelidte i løpet av forsikringstiden. Skaden vurderes under den forsikring som gjaldt da skaden først ble konstatert. Alle skader som skyldes samme hendelse regnes som ett skadetilfelle og legges til det tidspunkt da første skade ble konstatert.

På ferie- og fritidsreiser vil forsikringen kun gjelde på reiser utenfor sikredes hjemsteds, arbeidssteds eller undervisningskommune.

Vår samlede erstatningsplikt er inntil 15 000 000 kroner per skadetilfelle. Saksomkostninger dekkes i tillegg.

5.1.7 Rettshjelpsforsikring

Forsikringen omfatter nødvendige og rimelige utgifter til advokat, domstolsbehandling, sakkyndige og vitner når sikrede som privatperson blir part i en tvist som krever juridisk bistand før reisen avsluttes.

Med tvist menes at et krav skriftlig er fremsatt og bestridt, helt eller delvis. Vedvarende taushet i mer enn to måneder hos motparten vil også kunne anses som et bestridt krav.

5.1.8 Evakuering

Forsikringen omfatter nødvendige og dokumenterte merutgifter til overnatting og reise til nærmeste sikrede destinasjon eller til hjemsted i Norden ved evakuering på grunn av:

- Krig, terrorhandling, opprør eller annen alvorlig forstyrrelse av offentlig orden. Med terrorhandling forstås en rettsstridig, skadevoldende handling rettet mot allmennheten, herunder voldshandlinger eller farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser og som fremstår å være utført i den hensikt å utøve innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer eller for å fremkalle frykt. Evakueringen skal skje i henhold til Utenriksdepartementets evakueringsråd for det aktuelle området. Det forutsettes at området ble ansett som fredelig før du reiste dit. Generelle vilkår punkt 1.2 fravikes.
- Naturkatastrofe. Med naturkatastrofe forstås jordskjelv, vulkanutbrudd og annen katastrofe som skyldes plutselige og voldsomme naturkrefter av en helt ekstra ordinær voldsomhet, styrke og utbredelse. Evakueringen skal skje i henhold til stedlig myndighet, Utenriksdepartementets anbefaling etter avtale med oss. Generelle vilkår punkt 1.3 fravikes.
- Epidemier eller pandemi som bryter ut i området du er i, på reise utenfor Norden. Med epidemi menes smittsom og alvorlig sykdom som sprer seg hurtig mellom mennesker. Evakueringen skal skje i henhold til Utenriksdepartementets evakueringsråd for det aktuelle området. Vi forbeholder oss retten til å pålegge deg å evakuere til nærmeste sikre destinasjon eller til ditt hjemsted i Norden hvis vi anser at risikoen ved å bli i området er for høy.

Vi erstatter ikke det du har rett til å få erstattet av reisearrangør i henhold til pakkereiseloven.

Selskapet erstatter merutgifter i inntil 30 dager etter at hendelsen inntraff. Tapte feriedager etter evakuering til hjemsted i Norden erstattes etter reglene om kompensasjon, jf. pkt. 5.1.4.6.

5.1.9 Refusjon av egenandel ved skade på leiebil

Forsikringen erstatter egenandelen du som leietaker blir holdt ansvarlig for i henhold til leiekontrakten dersom:

- den leide bilen eller motorsykkelen blir stjålet eller påført ytre skade
- nøkkelen til den leide bilen eller motorsykkelen blir tapt eller skadet

Det er en forutsetning for forsikringen at kjøretøyet er forsikret med kaskoforsikring (CDW - Collision Damage Waiver og TP - Theft Protection), og at egenandelen du blir holdt ansvarlig for står i leiekontrakten.

Hendelsen må inntreffe i løpet av en feriereise med minst en overnatting i leieperioden, eller på en registrerbar tjenestereise på oppdrag for forsikringstaker.

5.1.10 Refusjon av egenandel ved skade på egen personbil på tjenestereise

Vi erstatter den egenandel sikrede blir belastet i oppgjøret fra sitt forsikringsselskap ved skade på egen personbil som sikrede benyttet på en tjenestereise.

5.1.11 Bekjempelse av skadedyr etter utenlandsreise

Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter bekjempelse av gnagere og skadeinsekter, herunder veggedyr, kakerlakker og skjeggkre som sikrede har fått med deg hjem etter en dokumenterbar reise utenfor Norden. Med bekjempelse menes relevante tiltak som skal redusere eller utrydde forekomst av skadedyr.

Forsikringen gjelder i sikredes faste bolig i Norden.

Bekjempelsestiltak bestemmes og utføres/ledes av Anticimex. Anticimex avgjør om avdekning eller tilkomstarbeider er nødvendig for bekjempelsen. Ved skadedyrangrep, eller mistanke om dette, skal vi eller Anticimex kontaktes før tiltak iverksettes.

Forsikringen gir også tilgang til rådgivning fra Anticimex ved telefon, brev, e-post og lignende.

Dekning av kostnader ved bekjempelse av skadedyr er begrenset til 100 000 kroner per skadetilfelle. Det er en egenandel på 2 000 kroner per skadetilfelle.

Ved bekjempelse av skjeggkre dekkes inntil 3 befaringer det første året etter at skaden ble meldt. Deretter tilgang på materiell for egeninnsats og veiledning på servicetelefon, i inntil 4 år etter at skaden ble meldt, forutsatt at forsikringsavtalen er løpende.

5.2 Hva forsikringen ikke omfatter

5.2.1 Streik, lockout eller arbeidskonflikt

Forsikringen omfatter ikke skade eller tap forårsaket av eller som har tilknytning til streik, lockout eller arbeidskonflikt.

5.2.2 Konkurs

Forsikringen omfatter ikke skade eller tap forårsaket av eller som har tilknytning til konkurs.

5.2.3 Tapt arbeidsfortjeneste

Forsikringen omfatter ikke skade eller tap forårsaket av eller som har tilknytning til tapt arbeidsfortjeneste.

5.2.4 Ekspedisjoner

Forsikringen omfatter ikke skade eller tap forårsaket av eller som har tilknytning til ekspedisjoner. Det vil si spesielt risikofylte turer til steder hvor det er dårlig infrastruktur, langt til nærmeste sykehus eller vanskelig å få tak i helsepersonell eller transport.

5.2.5 Avbestilling

Forsikringen omfatter ikke avbestilling som skyldes:

- sykehusopphold, utredning, undersøkelse, behandling eller rekonvalesens som tar lengre tid enn planlagt,
- innkalling til behandling, utredning eller operasjon når sikrede sto på venteliste før reisen ble betalt,
- frykt for sykdom og smitte,
- pålagt karantene og andre forebyggende smitteverntiltak og
- at reisens hensikt bortfaller.

Forsikringen omfatter heller ikke:

- Reiser til områder som på betalingstidspunktet er omfattet av et offisielt reiseråd fra stasjoneringens landets Utenriksdepartement. Dette gjelder selv om reiserådet blir endret eller opphevet etter betalingstidspunktet.
- Egen timeshare-andel, inkludert årlige kostnader og tapte leieinntekter
- Det sikrede kan kreve å få refundert av reisearrangør, transportør, utleier eller arrangør
- Reisekostnader betalt med bonuspoeng, CashPoints og andre medlemsfordeler
- Skatter og offentlige avgifter
- Formidlingsgebyrer og gebyrer ved refusjon av skatter og avgifter
- Reisekostnader sikrede har betalt for andre enn seg selv og sine medforsikrede på denne forsikringsavtalen
- Reiser, overnatting, turisttjenester eller leieforhold som er overdratt til andre
- Reiser, overnatting, turisttjenester eller leieforhold som er avlyst eller kansellert
- Voucher eller tilgodehavende som ikke er benyttet
- Gruppereiser som er avbestilt av forsikringstaker
- Tjenestereiser betalt av annen arbeidsgiver enn forsikringstaker

5.2.6 Forsinkelser

Ved forsinket reise erstattes ikke:

- utgifter ved flyforsinkelse, kansellering eller overbooking som omfattes av EU-direktiv 261/2004 og som flyselskapene selv har erstatningsansvaret for,
- utgifter til mat og drikke,
- reise og overnattingsutgifter som er betalt med bonuspoeng, CashPoints eller andre medlemsfordeler.

Ved forsinket eller forbyttet bagasje erstattes ikke:

- innkjøp i løpet av hjemreisen eller etter hjemkomst.

5.2.7 Eiendeler

Som personlige eiendeler regnes ikke:

- Motorkjøretøy, campingvogner og båter med tilbehør.
- Flyttegods og møbler.
- Verdipapirer, dokumenter, datafiler og programvare.
- Samlinger – gjenstander med samlerinteresse eller samleverdi.
- Dyr.
- Vareprøver og varer ment for videresalg
- Gjenstander som er anskaffet av forsikringstaker eller som er anskaffet i forbindelse med yrke, næringsvirksomhet eller annet inntektsgivende arbeid.
- Gjenstander som er kjøpt eller mottatt som gave utenfor Norge og som ikke er deklart ved innførsel i henhold til gjeldende regelverk. Se Tolloven/Merverdiavgiftsloven med forskrifter.

Skader og tap selskapet ikke erstatter:

- Skade som skyldes gjenstandens vanlige bruk.
- Herværk forårsaket av noen i sikredes nærmeste familie, det vil si ektefelle/samboer, barn, foreldre og søsken
- Kosmetiske skader som riper, rifter, skraper, flekker o.l.
- Økonomisk tap som følge av tapte eller skadede eiendeler
- Skade på luftsportutstyr og droner i bruk
- Skade på innsjekket koffert, bag, ryggsekk og annen emballasje
- Skade og tap forårsaket av kjæledyr
- Skade på gjenstander under transport som skyldes at væske har rent ut, at gjenstander er knust eller at gjenstander har forårsaket skade på grunn av sin tilstand eller form.

5.2.8 Sykdom og ulykke på reise

Selskapet erstatter ikke utgifter oppstått i sammenheng med:

- behandling av sykdom eller skade etter at sikrede er kommet tilbake til sikredes hjemsted i Norge
- behandling, undersøkelse eller operasjon som sikrede sto på venteliste for før avreise
- opphold og behandling ved private klinikker i Norden
- privat lufttransport som ikke er rekvirert av lege eller sykehus
- behandling eller abstinensbehandling i sammenheng med bruk eller misbruk av alkohol, medisiner eller narkotiske stoffer
- fortsatt opphold og behandling på reisemålet når hjemtransport er medisinsk forsvarlig
- at undersøkelse, behandling eller operasjon forårsaker komplikasjoner eller forverring
- feilbehandling eller feilmedisinering
- graviditetskomplikasjoner og fødsel fra og med uke 36
- utførelse av eller medvirkning til kriminell handling
- svært alvorlig sykdom i sluttstadiet
- sykehjems-, rekreasjons- eller kuropphold

Selskapet erstatter ikke reise- eller overnattingsutgifter som er betalt med bonuspoeng, Cash Points eller andre medlemsfordeler.

5.2.9 Ulykke/reiseulykke

5.2.9.1 Unntak for yrkesutøvelse

Forsikringen gjelder som beskrevet for personer som ikke anses som yrkesaktive eller som utøver yrker med lav ulykkesrisiko, det vil si yrker som:

- tilsynsarbeid
- militær førstegangstjeneste og repetisjonsøvelse
- kontorarbeid
- håndverk som innebærer liten grad av fysisk aktivitet og /eller utføres uten bruk av produksjonsmidler/maskiner. Eksempler: urmaker, sykepleier, frisør og gullsmed

Med yrker med forhøyet risiko forstås yrker som:

- utøves i høyden (stige, stillas, lift og lignende)
- utøves ved hjelp av maskiner og produksjonsutstyr
- innebærer omgang med kjemiske midler
- utøves jordbruk, skogbruk, husdyrhold og reindrift
- transportvirksomhet
- lager- og bygningsarbeid
- rørlegger
- elektriker
- maler
- snekker

- vei – og anleggsarbeid
- renhold
- militæret
- brannvesen
- vakthold/vaktmester
- politi- og fengselsvesen.

For personer som innehar slike yrker, gjelder forsikringen bare i fritiden, dersom ikke en tilleggsforsikring er avtalt med oss, se pkt.11. Er en slik avtale ikke inngått, gjelder ikke forsikringen under utøvelse av yrket eller under opphold på arbeidstedet.

Yrkesutøvelse i forbindelse med bygging og vedlikehold av eget hjem /fritidsbolig som bare nyttes av forsikrede til private formål, er omfattet av forsikringen.

5.2.9.2 Psykiske lidelser, atferdsforstyrrelser, lærevansker og lignende

Forsikringen gir ikke rett til erstatning for psykiske lidelser, atferdsforstyrrelser, lærevansker og lignende som omfattes av diagnosekodene fra og med F00 til og med F99, i henhold til ICD-10* og følgene av slike lidelser.

*) ICD-10 er 10.revisjon, med senere endringer, av den internasjonale statistiske klassifikasjonen av sykdommer og beslektede helseproblemer, fastsatt av Verdens Helseorganisasjon – WHO.

5.2.9.3 Sykdom, smitte og andre særlige tilstander

Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade som skyldes sykdom, sykkelig tilstand eller anlegg for dette, for eksempel skader som oppstår i forbindelse med epileptiske anfall, bevissthetstap, hjerneslag e.l. Forsikringen gjelder heller ikke følgende tilstander, selv om en ulykkeshendelse er utløsende årsak:

- slagtilfelle
- hjerteinfarkt
- kreft
- smertetilstander som følge av skader i rygg, med mindre smertene har oppstått som følge av røntgenologisk påvisbart brudd i ryggspylen eller ryggvirvel, og bruddet skyldes en ulykkeshendelse
- infeksjonssykdommer, med mindre infeksjonen har kommet gjennom en vevsskade som følge av en ulykkeshendelse.

Stikk og bitt av insekt regnes ikke som en ulykkeshendelse.

5.2.9.4 Forgiftning

Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade som skyldes forgiftning av mat, drikke eller nytelsesmidler.

5.2.9.5 Medisinsk behandling og bruk av medikamenter

Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade forårsaket ved medisinsk undersøkelse, behandling, o.l. eller ved inntak av medikamenter, med mindre du er blitt behandlet på grunn av en ulykkesskade som If svarer for.

5.2.9.6 Arr og vansiring

Forsikringen gir ikke rett til erstatning ved arr og vansiring som gir en invaliditetsgrad på mindre enn 15 %.

5.2.9.7 Tannskader

Tannskader gir ikke rett til invaliditetserstatning.

5.2.9.8 Deltagelse i profesjonell idrett og fredsbevarende styrker

Forsikringen omfatter ikke ulykkesskade oppstått i sammenheng med:

- Sport, idrett og ekspedisjoner som gir forsikrede brutto inntekt og/eller sponsormidler på mer enn 2G pr år (G = folketrygdens grunnbeløp)
- Deltakelse i fredsbevarende styrker eller andre lands og organisasjoners militære- og paramilitære styrker

5.2.9.9 Slagsmål, kriminelle handlinger og gjengjeldelsesforhold

Forsikringen gjelder ikke ulykkesskade som skyldes deltakelse i slagsmål, deltagelse eller medvirkning til kriminelle handlinger, eller er offer for gjengjeldelsesforhold i forbindelse med egen deltakelse i en straffbar handling, se FAL § 13-6.

5.2.9.10 Forsett og uaktsomhet

Har den sikrede forsettlig fremkalt forsikringstilfellet, er Europeiske ikke ansvarlig. Vi er likevel ansvarlig hvis den sikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling. Vi svarer uansett ikke for selvmord eller forsøk på selvmord som skyldes sinnslidelse. Dersom kravstilleren kan sannsynliggjøre at selvmordet skyldes en akutt sinnsforvirring, som skyldes ytre årsak, og ikke en sinnslidelse, er vi likevel ansvarlig.

5.2.9.11 Behandlingsutgifter

Forsikringen omfatter ikke følgende behandlingsutgifter:

- utgifter ved tannskade som skyldes tygging eller biting
- merutgifter til undersøkelse, behandling, operasjon, opptrening i private klinikker, helseinstitusjoner eller hos privatpraktiserende leger/behandlere uten offentlig refusjonsrett
- utgifter til hjelpemidler
- transport fra skadested

5.2.10 Ansvarsforsikring

Forsikringen omfatter ikke ansvar sikrede pådrar seg:

- når ansvaret alene bygger på garanti, kontrakt, løfte, tilsagn eller annen avtale inngått før eller etter at skaden er konstatert
- for skade på ting sikrede leier, låner, bruker eller oppbevarer.
- for ærekrenkelse, oppreisning eller bøter, jf. Lov av 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning, §§ 3-5 og 3-6
- overfor ektefelle/samboer, foreldre/steforeldre, fosterforeldre, svigerforeldre, søsken, barn/stebarn/fosterbarn samt deres ektefeller og samboere. Det er familieforholdet på det tidspunkt skaden inntraff som legges til grunn.
- overfor virksomhet som drives eller disponeres av sikrede, eller hvor sikrede eller dennes familie har vesentlige eierinteresser
- som eier, fører eller bruker av motorkjøretøy, arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri. Allikevel omfattes ansvar som eier, fører eller bruker av arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri som ikke kan kjøres fortere enn 10 km/t med totalvekt inntil 750 kg og som kun brukes på/i tilknytning til egen eiendom. Rullestol med motor og annet tilsvarende motorisert forflytningshjelpemiddel for bevegelseshemmede, regnes ikke som motorkjøretøy når det ikke kan kjøres fortere enn 10 km/t. Motorisert innretning beregnet for barn anses ikke som motorkjøretøy når den er sperret for en maksimal hastighet på inntil 6 km/t og ikke veier over 50 kg
- som eier, fører eller bruker av seilbåt eller annet motordrevet fartøy. Seilbrett, kano og kajakk regnes ikke som båt i denne sammenheng
- som eier, fører eller bruker av luftfartøy. Hanglider/paraglider uten motor regnes ikke som luftfartøy i denne sammenheng
- som eier, fører eller bruker av registrert trav- eller galopphest
- for skade oppstått ved gravings-, piggings-, sprengnings-, peilings- og rivningsarbeid. Som sprengning regnes også bruk av ekspanderende masse
- for det objektive ansvar sikrede har for sine barns skadeforvoldelse, jf. Lov av 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning § 1-2
- under utøvelse av yrkes-/ ervervsvirksomhet som eier av fast eiendom
- for skade som er voldt ved forsettlig handling eller unnlatelse og følger av slik skade
- for forurensing av luft, vann eller grunn, eller skade som følger herav, med mindre årsaken er plutselig og uforutsatt. Som forurensing regnes også støv, støy, larm, lukt, lys og bestråling
- ved overføring av smittsom sykdom mellom mennesker, uansett på hvilken måte smitten finner sted
- for tingskade ved sopp og råte eller på grunn av langsom inntrengning av fuktighet

5.2.11 Rettshjelp

Forsikringen dekker ikke utgifter ved rettstvist som:

- har sammenheng med sikredes yrke eller erverv, herunder oppgjør etter yrkesskadeforsikringen og yrkesskadeforskriftens kap. 1-7
- gjelder sikredes faste eiendom eller kjøp/salg av eiendom eller leierett (timeshare)
- har sammenheng med separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, krav om omstøtelse av gave, underholdningsbidrag, bodeling, oppløsning av økonomiske fellesskap etablert av samboere, oppløsning av husstandsfellesskap og skiftesaker
- alene hører inn under namsmyndighetene, bortsett fra tvist i husleieforhold
- gjelder veksel sak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlings sak og sak som gjelder konkurs- eller akkordforhandling dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner
- gjelder motorkjøretøy, arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri. Allikevel omfattes ansvar som eier, fører eller bruker av arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri som ikke kan kjøres fortere enn 10 km/t, med totalvekt inntil 750 kg og som kun brukes på/i tilknytning til egen eiendom
- gjelder seilbåt og annet motordrevet fartøy. Seilbrett, kano og kajakk anses ikke som båt i denne sammenheng
- gjelder luftfartøy. Hang- og paraglider uten motor anses ikke som luftfartøy i denne sammenheng
- gjelder registrert trav- eller galopphest, eller når sikrede er part i egenskap av eier, fører eller bruker
- gjelder eller har sitt utspring i en straffbar handling, straffesak, ærekrenkelsessak og erstatningskrav i slike saker, og sak om erstatningsplikt etter det enkelte lands lovgiving
- åpenbart ikke kan vinne frem
- er ekspropriasjonssak eller skjønns sak hvor sikrede søker å få rettighet over en annen eiendom
- gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagerett er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandlingen unntatt fra denne dekning
- gjelder advokatsalær eller utgifter til sakkyndige
- gjelder utgifter i personskadesaker etter bilansvar før motorvognens trafikksikringsselskap har sendt skriftlig avslag om å dekke sikredes utgifter til juridisk bistand før saksanlegg
- gjelder utgifter påløpt før tvist er oppstått
- gjelder erstatningsoppgjør under denne eller andre forsikringsavtaler sikrede er omfattet av i Europeiske eller If Skadeforsikring

5.2.12 Refusjon av egenandel ved skade på leiebil

Forsikringen omfatter ikke egenandeler for

- leid moped, scooter, ATV, snøscooter og andre kjøretøy som ikke er bil eller motorsykel
- leid kjøretøy som skal disponeres av andre enn de som er omfattet av denne forsikringen
- kjøretøy sikrede har leid av privatperson, eller som sikrede leier/låner i forbindelse med at et kjøretøy er til service eller reparasjon
- skader som følge av utøvelse av motorsport
- skader som inntreffer på tjenestereiser for andre arbeidsgivere enn forsikringstaker eller på tjenesteoppdrag for egen næringsvirksomhet

5.2.13 Refusjon av egenandel ved skade på egen personbil på tjenestereise

Vi erstatte ikke:

- Egenandel ved skade som oppstår på tjenestereise for andre arbeidsgivere enn forsikringstaker eller på tjenesteoppdrag for egen næringsvirksomhet.
- Skader som følge av utøvelse av motorsport
- Egenandel ved skade på yrkeskjøretøy
- Egenandel ved skade som omfattes av bilens ansvarforsikring
- Egenandel ved skade som medfører avbrudd
- Bonustap

5.2.14 Bekjempelse av skadedyr etter utenlandsreise

Forsikringen omfatter ikke

- bekjempelse i andre bygninger enn boligbygningen, som garasjer andre uthus
- bekjempelse i bod med adgang fra felles kjeller, loft, garasje og annet fellesareal
- fjerning av døde skadedyr eller deres etterlatenskaper, herunder skadedyr døde etter bekjempelse
- bekjempelse ved gassing, oppvarming eller nedfrysing som gjelder hele eller deler av bygninger
- kostnader ved bekjempelse av aktivitet som startet før forsikringsavtalen startet
- kostnader ved bekjempelse av aktivitet etter at forsikringsavtalen er opphørt selv om angrepet startet i forsikringsperioden
- ekstrakostnader på grunn av at Anticimex ikke kan komme fram til forsikringsstedet med bil. For forsikringsobjekter uten veiforbindelse for bil må du bekoste ekstra transport og reisetid ved inspeksjon og bekjempelse
- bekjempelse utført av andre hvis dette ikke er skriftlig avtalt med Anticimex på forhånd
- kostnader til åpning av konstruksjoner og lignende for å påvise skadedyrangrep i boligen
- skade eller skjemmende utseende på innbo som følge av skadedyrangrepet
- bekjempelse av skadedyrangrep i varepartier, på levende planter eller i utendørs anlegg
- vedlikehold, utbedringer, sikring mot skadedyr eller andre tiltak som er nødvendig for å hindre nye eller eksisterende angrep av skadedyr
- følgeskader eller indirekte tap som skader på person, løsøre, svekket evne til å oppfylle forpliktelser, markedsmessige reaksjoner og lignende

Forsikringen gjelder ikke hvis det drives næringsvirksomhet i tilknytning til boligen, og de aktuelle skadedyr kan ha sin årsak i eller er vanlig i denne type virksomhet.

6 Forsikringssummer

Forsikringssummene er listet opp i forsikringsbeviset.

7 Egenandeler

Eventuelle egenandeler er listet opp i forsikringsbeviset.

8 Sikkerhetsforskrifter

Sikkerhetsforskrifter er aktsomhetsregler som er fastsatt for å forebygge og begrense skade/tap. Er en sikkerhetsforskrift overtrådt, kan vårt ansvar settes ned eller falle bort, se vilkår pkt. 10.2 og FAL § 4-8.

8.1 Sikkerhetsforskrifter eiendeler

Følgende sikkerhetsforskrifter gjelder for eiendeler:

- Sikrede skal alltid holde tilsyn med sikredes eiendeler og passe på at ingen gjenstander blir gjenglemte.
- Eiendeler sikrede ikke bærer med seg skal oppbevares på en forsvarlig måte. Oppbevaringsstedet skal alltid lukkes og låses før det forlates. Nøkler/koder oppbevares utilgjengelig for uvedkommende. Vinduer og andre åpninger skal være helt lukket og låst.
- Penger, pass, klokker, smykker, perler, edelstener og edelt metall skal sikrede bære med seg eller oppbevare i låst safe/oppbevaringsboks. Disse gjenstandene skal uansett ikke etterlates i rom som andre enn sikrede og sikredes nære reisefølge har adgang til, eller i kjøretøy, campingvogn, båt eller telt.
- Sykkel skal være låst når den ikke er i bruk. Når sykkel forlates skal montert tilbehør som lett kan demonteres, for eksempel GPS, sykkelcomputer, wattmåler o.l. ikke etterlates på sykkel.
- Sikrede skal ikke sende elektronisk eller optisk utstyr, skjøre gjenstander, bedervelige matvarer, medisiner, penger, pass, klokker, smykker, perler, edelstener og edelt metall, som innsjekket bagasje.

8.2 Sikkerhetsforskrift for ansvarsforsikringen

Sikrede skal sørge for å oppfylle/følge myndighetenes krav/regler om tilsyn, oppbevaring og kontroll av tanker, herunder beholdere, med brannfarlig væske og andre kjemikalier.

8.3 Sikkerhetsforskrift for forsinkelser

Sikrede skal beregne tilstrekkelig tid fra du planlegger å ankomme avreisestedet til neste planlagte avgang. Ved vurdering av tilstrekkelig tid skal sikrede ta hensyn til type transportmiddel, transportselskapets og flyplassens anbefalinger for oppmøtetidspunkt, avreisested og øvrige trafikale forhold (se punkt 5.1.2.1.)

8.4 Ansvarsbegrensning ved endring av risiko, jf. FAL 4-7, 13-6 og 13-7

Vårt ansvar kan settes ned ved endring av risiko, blant annet hvis sikrede/forsikrede, uten avtale med oss er utøver av yrke med forhøyet risiko for skade, se pkt.5.2.9.1, deltar i ekspedisjoner og lignende, se pkt. 5.2.4 eller reiser til områder med forhøyet risiko for krig, terror og lignende, se pkt.3.

Vårt ansvar kan også reduseres dersom forsikrede deltar i slagsmål, medvirker eller deltar i en kriminell handling eller er offer for gjengjeldelse i en slik sammenheng, se pkt. 5.2.8 og 5.2.9.9.

9 Forsikredes plikter ved skade

9.1 Meldeplikt ved intruffet forsikringstilfelle

Har et forsikringstilfelle intruffet, skal sikrede snarest melde fra til oss. Vil sikrede/forsikrede fremme et erstatningskrav, skal han/hun gi oss de opplysningene og den dokumentasjon som er tilgjengelig og som vi trenger for å ta stilling til kravet og utbetale erstatning, se FAL §§ 8-1 og 18-1. Har det oppstått skade/tap/utgifter, skal han/hun gjøre det som er rimelig å forvente av sikrede/forsikrede for å avverge/begrense skaden og følge de pålegg selskapet gir for å begrense omfanget av sitt ansvar, se FAL §§ 4-10, 13-11 og 13-12. Oppstår det skade/tap/utgifter som følge av at sikrede/forsikrede forsettlig eller grovt uaktsomt har forsømt sine plikter eller latt være å følge et pålegg som han/hun plikter å etterkomme, kan vårt ansvar settes ned eller falle bort, se FAL §§ 4-10 og 13-12.

I forbindelse med inngåelsen eller fornyelse av en forsikringsavtale kan vi be om opplysninger om forhold som kan ha betydning for vår vurdering av risikoen. Forsikringstakeren og den forsikrede skal gi riktige og fullstendige svar på våre spørsmål. Forsikringstaker og den forsikrede skal også på eget initiativ gi opplysninger om forhold som han/hun må forstå er av vesentlig betydning for vår vurdering av risikoen, se FAL 4-1, 4-3, 13-1 og 13-5. Har forsikringstakeren eller den forsikrede svikaktig forsømt opplysningsplikten og det er intruffet et forsikringstilfelle, er vi uten ansvar. Har forsikringstakeren eller den forsikrede ellers forsømt sin opplysningsplikt, kan vårt ansvar settes ned eller falle bort, se FAL 4-2, 13-2 og 13-4.

Er det oppstått tap eller skade har sikrede/forsikrede bevisbyrden for at forsikringstilfellet har intruffet. Sikrede/forsikrede har også bevisbyrden for at forsikringstilfellet har medført utgifter/merutgifter i henhold til gjeldende vilkår.

9.2 Avbestilling

9.2.1 Dokumentasjonskrav

Ved skadetilfelle skal sikrede uten ugrunnet opphold underrette oss og den/de som reisen/leieforholdet er kjøpt hos. Sikrede plikter å gi oss de opplysninger og sende de dokumenter som er tilgjengelige, og som selskapet trenger for å beregne vårt ansvar og utbetale erstatning.

Følgende dokumentasjon sendes inn ved krav om erstatning:

- Originale reisedokumenter og kvitteringer for betalte reisekostnader.
- Bekreftelse fra reisearrangør som viser dato for avbestilling og hva sikrede kan få refundert.
- Legeattest som bekrefter at avbestillingen skyldes uventet, akutt og behandlingskrevende sykdom, ulykkesskade eller dødsfall, intruffet før avreise.
- Skaderapport fra forsikringsselskap, eller politirapport, som bekrefter hendelsen. Sikrede skal ved behov for å avbestille en reise ta kontakt med arrangør eller person hvor reisen eller leieforholdet er kjøpt for å se om noen kostnader kan refunderes direkte.
- Dersom reiserådet ikke var i kraft på bestillingstidspunktet kan If be om dokumentasjon på dette. Dokumentasjon må komme fra den institusjonen som har utstedte reiseråd for destinasjonen.

9.3 Forsinkelse

9.3.1 Dokumentasjonskrav

Følgende dokumentasjon må sendes inn ved krav om erstatning:

- Skriftlig bekreftelse på forsinkelsen og årsaken til den fra reisearrangør, trafikkelskap eller bergingsselskap.
- Dokumentasjon for merutgifter til transport og overnatting.

Ved krav om erstatning for tapt hotell og arrangement må følgende dokumentasjon sendes inn:

- Skriftlig bekreftelse fra reisearrangør på årsaken til forsinkelsen, og at den var på minst 8 timer.
- Dokumentasjon for de utgiftene sikrede krever refundert.

Ved krav om refusjon for forsinket bagasje må følgende dokumentasjon sendes inn:

- Skriftlig bekreftelse på forsinkelsen av transportør (PIR).
- Originalkvitteringer for utgiftene.

9.4 Eiendeler

9.4.1 Meldeplikt

Tyveri, innbrudd og andre tap eller skader skal straks meldes til lokalt politi, hotell eller reiseleder på stedet. Tap eller skade under transport skal straks meldes transportøren og bekreftes med PIR-rapport. Hvis bortkomne gjenstander kommer til rette etter at erstatning er utbetalt, plikter sikrede straks å underrette oss. Sikrede har da rett til å beholde gjenstandene mot å betale erstatningen tilbake innen 14 dager etter at gjenstandene er kommet til rette. I motsatt fall blir gjenstandene vår eiendom (FAL § 8-1).

Selskapet har rett til å be flyselskap, politi med flere om å overlevere erstattede gjenstander som kommer til rette til oss. Sikrede skal da varsles med tilbud om å få utlevert gjenstandene mot å betale erstatningen tilbake.

9.4.2 Dokumentasjonskrav

Sikrede skal snarest gi oss opplysninger og dokumenter som selskapet trenger for å beregne vårt ansvar og utbetale erstatning, for eksempel kvitteringer og garantibevis. Sikrede må ta vare på skadede gjenstander og på forespørsel sende dem til oss.

9.5 Sykdom og ulykke på reise

9.5.1 Meldeplikt

Ved sykdom eller ulykke på reise skal sikrede snarest søke lege på stedet og følge dennes anvisning om behandling.

Sikrede skal ta direkte kontakt med Selskapet:

- dersom de medisinske utgiftene forventes å overstige NOK 10 000
- ved alvorlig sykdom eller ulykkesskade
- ved behov for hjemreise, hjemtransport, tilkallelse, hjemkallelse og ledsagelse

Vår alarmsentral vil gi deg veiledning og sørge for at sikrede får behandling ved et egnet behandlingssted. Selskapet vil også kunne stille betalingsgaranti overfor sykehus eller lege, slik at sikrede selv slipper å legge ut for behandlingen. For å sikre adekvat medisinsk behandling, forbeholder selskapet oss retten til å flytte sikrede til et egnet behandlingssted, eventuelt transportere sikrede hjem for behandling.

9.5.2 Dokumentasjonskrav

Følgende må sendes inn ved krav om erstatning:

- Kvitteringer for påløpte utgifter.
- Dokumentasjon fra lege på stedet som bekrefter at utgiftene skyldes akutt sykdom, ulykkesskade eller uventet dødsfall.
- Dokumentasjon som bekrefter sengeleie, avbrutt eller utsatt reise.

Europeiske har rett til å innhente opplysninger fra leger og sykehus m.fl. som er nødvendige for behandlingen av den aktuelle sak.

9.6 Ansvarsforsikring

9.6.1 Meldeplikt

Skade som kan føre til erstatningskrav, skal meldes oss straks. Når erstatningskrav er reist mot sikrede eller oss, plikter sikrede straks å gi selskapet alle opplysninger av betydning for sakens behandling og på egen bekostning å utføre de undersøkelser og utredninger vi finner nødvendige. Sikrede plikter å møte ved forhandlinger eller rettergang. Hvis sikrede uten vårt samtykke innrømmer erstatningsplikt eller forhandler om erstatningskrav, er dette ikke bindende for oss.

9.6.2 Dokumentasjonskrav

Når sikrede har mottatt et erstatningskrav plikter sikrede:

- å gi Europeiske alle opplysninger av betydning for sakens behandling,
- på egen bekostning utføre de undersøkelser eller utredninger som Europeiske finner nødvendig, samt
- å møte ved forhandlinger eller rettergang.

Hvis sikrede uten Europeiske sitt samtykke innrømmer erstatningsplikt, eller forhandler om et erstatningskrav er dette ikke bindende for If.

9.7 Rettshjelp

9.7.1 Dokumentasjonskrav

Sikrede må når det skal søkes om dekning av advokatutgifter under rettshjelpsdekningen snarest, og senest et år etter at advokat ble engasjert, ta kontakt med Europeiske. Sikrede skal dokumentere skriftlig hva tvisten dreier seg om og hvilke kostnader som er påløpt.

Sikrede velger selv en advokat som etter sakens art og sikrede sitt bosted er egnet for saken. Sikrede plikter å begrense saken og advokatutgiftene mest mulig. Kostnader forårsaket uten grunn plikter sikrede selv å bære. Europeiske kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen og har samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Medgått tid skal spesifiseres.

9.8 Leiebil på ferie- og fritidsreise

9.8.1 Dokumentasjonskrav

Leiekontrakten og kvittering for betalt egenandel må sendes inn ved krav om erstatning.

9.9 Evakuering

9.9.1 Dokumentasjonskrav

Sikrede skal når det oppstår behov for evakuering og ved faktisk evakuering rette seg etter informasjon og instruksjoner fra selskapet.

10 Skadevurdering og erstatningsregler

10.1 Avbestilling

Forsikringen dekker sikrede sitt økonomiske tap. Reiser og leieforhold sikrede har betalt for andre enn seg selv, medforsikret ektefelle/samboer/barn, er ikke å anse som sikredes økonomiske tap.

10.2 Forsinkelser

Forsinkelsen skal bekreftes av transportør. Forsinket bagasje skal bekreftes ved PIR-rapport fra transportør.

For medforsikret ektefelle, samboer eller barn foretas alltid skadeoppgjør som om reisen var en privat ferie og fritidsreise.

10.3 Eiendeler

Erstatningsgrunnlaget settes til hva det vil koste å:

- reparere skadet gjenstand til samme eller i det vesentlige samme stand som da skaden inntraff, beregnet etter prisen på skadedagen.
- gjenskaffe samme eller i det vesentlige samme gjenstand, beregnet etter prisen på skadedagen.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn verdien før skaden, fratrukket gjenverdi etter skaden. Det gjøres fradrag for verdiøkning fordi brukt gjenstand erstattes med en ny. Fradrag gjøres for alder, bruk og nedsatt anvendelighet, og på grunnlag av gjenstandens antatte brukstid.

For sykkel kan erstatningen ikke settes høyere enn anskaffelsesprisen (prisen på kjøpstidspunktet).

Antikviteter, kunstgjenstander, og andre gjenstander som er mottatt brukt, som arv, gave eller er kjøpt brukt, erstattes etter gjenanskaffelsespris for tilsvarende brukt gjenstand eller etter omsetningsverdien.

Selskapet avgjør om skaden eller tapet skal erstattes ved kontantoppgjør, reparasjon eller gjenanskaffelse, eller at selskapet fremskaffer tilsvarende, eller vesentlig tilsvarende gjenstand. Ved kontantoppgjør kan erstatningen ikke overstige det selskapet hadde måttet betale for reparasjon eller gjenanskaffelse.

Ved reparasjon eller gjenanskaffelse, har selskapet rett til å bestemme hvilken reparatør eller leverandør som skal benyttes. Tapte eller skadede eiendeler, eller utgifter i forbindelse med dette, kan aldri kreves erstattet med mer enn sikredes reelle økonomiske tap.

Er det flere som dekker skaden eller tapet, overtar selskapet din rett til erstatning fra andre for det beløp sikrede har fått utbetalt av oss.

Selskapet har rett til å kontrollere opplysningene sikredes ved henvendelser til forretninger eller andre, og har ikke plikt til å betale erstatning før nødvendige undersøkelser er avsluttet.

10.4 Sykdom og ulykke

Ved sykdom eller ulykke på reise skal sikrede snarest søke lege på stedet og følge dennes anvisning om behandling.

Vår alarmsentral vil gi sikrede veiledning og sørge for at sikrede får behandling ved et egnet behandlingssted. Selskapet vil også kunne stille betalingsgaranti overfor sykehus eller lege, slik at sikrede selv slipper å legge ut for behandlingen.

For å sikre sikrede adekvat medisinsk behandling, forbeholder selskapet oss retten til å flytte sikrede til et egnet behandlingssted, eventuelt transportere deg til ditt hjemsted i Norden for behandling.

Selskapet har rett til å innhente opplysninger fra lege og sykehus m.fl. som er nødvendige for behandlingen av den aktuelle sak.

Nødvendige merutgifter til overnatting, hjemreise, innhenting av reiserute, utsatt hjemreise, medisinsk evakuering/hjemtransport, ledsagelse eller tilkallelse må godkjennes på forhånd av selskapet.

Begrensinger i behandlingstiden

Erstatningsansvaret for en og samme sykdom eller ulykkesskade som krever fortløpende behandling er begrenset til de første 30 dager etter det første legebesøket/tannlegebesøket.

10.5 Reiseulykke

Vi har rett til å innhente opplysninger fra lege og sykehus m.fl. som er nødvendige for behandlingen av den aktuelle sak.

Nødvendige merutgifter til overnatting, hjemreise, innhenting av reiserute, utsatt hjemreise, medisinsk evakuering/hjemtransport, ledsagelse eller tilkallelse må forhåndsgodkjennes av selskapet.

10.5.1 Lege- og spesialisterklæringer

Både forsikrede og selskapet har rett til å innhente lege- og spesialisterklæringer som har betydning for fastsettelsen av grunnlaget for erstatningsberegningen. Dersom vi finner det nødvendig å innhente legeerklæring fra ny sakkyndig, skal dette begrunnes skriftlig. Hvis forsikrede befinner seg utenfor Norge, kan vi kreve at forsikrede fremstiller seg for lege i Norge for vurdering av om vilkårene for erstatning foreligger. Vi betaler legens honorar, men ikke reiseutgifter i denne forbindelse.

10.5.2 Samvirkende årsaker

Erstatningen reduseres forholdsmessig hvis andre forhold, sammen med ulykkesskaden har medvirket til behandlingsbehov, medisinsk invaliditet eller forsikredes død.

10.5.3 Medisinsk invaliditet

Invaliditetserstatning utbetales når forsikringstilfellet er inntruffet og når vi har mottatt et erstatningskrav med nødvendig dokumentasjon og har hatt rimelig tid til å kartlegge ansvarsforholdet og beregne vårt endelige ansvar. Erstatningen fastsettes på grunnlag av den invaliditetsgrad ulykkesskaden representerer og forsikringssummen.

Dersom et ulykkestilfelle fører til at forsikrede får flere skader, fastsettes invaliditetsgraden ut fra en samlet vurdering, på samme måte som for yrkesskade – «reduksjonsmetoden». Medfører ulykkesskaden økning av en tidligere funksjonsnedsettelse, gjøres et fradrag i medisinsk invaliditet tilsvarende tidligere funksjonsnedsettelse. Når andre forhold medvirker til at den medisinske invaliditeten blir høyere enn skaden alene tilsier, ytes forholdsmessig erstatning. Se pkt. 9.4.2

Den medisinske invaliditetsgraden fastsettes på grunnlag av invaliditetstabellene gitt av Helse- og omsorgsdepartementet i forskrift av 21.4.97, del II og III. Det skal ikke tas hensyn til yrke, nedsatt evne til inntektsgivende arbeid (uføregrad), fritidsinteresser o.l.

10.5.4 Dødsfall

Hvis forsikrede dør som følge av en ulykkeskade som har inntruffet i forsikringstiden, utbetales dødsfallerstatning. Retten til erstatning inntreffer på det tidspunktet forsikrede dør.

Medfører ulykkeskaden dødsfall innen to år etter skadedato, betales dødsfallerstatning. Eventuell invaliditetserstatning som måtte være forskuddsbetalt for samme skade, kommer til fradrag. Dør forsikrede av annen årsak innen to år etter skadedato, betales verken dødsfalls- eller invaliditetserstatning. Dør forsikrede senere enn to år etter skadedato, betales ikke dødsfallerstatning, men invaliditetserstatning etter den invaliditetsgrad skaden ville ha medført.

Ved dødsfall tilfaller erstatningen forsikringstaker. Er forsikringstaker og forsikrede samme person, tilfaller erstatningen forsikredes ektefelle/registrerte partner, jf. FAL kapittel 15. Har ikke forsikrede slike, eller de ikke lenger er live ved forsikredes død, tilfaller erstatningen forsikredes arvinger etter lov eller testamente i henhold til arvelovens bestemmelser.

En person anses ikke som ektefelle når det på dødsfallstidspunktet er gitt bevilling til separasjon eller skilsmisse, selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig.

10.5.5 Begunstigelse

Ønsker forsikringstaker at utbetalingen ved død skal tilfalle spesielt utpekte personer, begunstigede, må dette avtales med forsikringsselskapet. Hvis samboer er oppnevnt som begunstiget uten å være navngitt, skal slik samboer forstås som en person avdødd, på dødsfallstidspunktet, levde sammen med i et ekteskapsliknende forhold og de to har hatt felles folkeregistret bostedsadresse de siste to år, eller den person som har felles barn og felles bolig med forsikrede. En person regnes ikke som samboer dersom det på dødsfallstidspunktet forelå forhold som var til hinder for at et lovlig ekteskap kunne inngås eller at det er åpenbart at et faktisk samlivsbrudd har funnet sted på et tidligere tidspunkt.

10.6 Ansvarsforsikring

Når et erstatningskrav er omfattet av forsikringen, skal vi utrede om erstatningsansvar foreligger, forhandle med kravstilleren og om nødvendig prosedere saken for domstolene. Vi betaler våre egne omkostninger ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet selv om forsikringssummen derved overskrides. Eventuelle omkostninger til ekstern advokat og annen sakkyndig bistand valgt eller godkjent av oss, betales av oss.

Hvis erstatningskravet og/eller grunnlaget for dette dels omfattes og dels faller utenfor forsikringen, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken. Er vi villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, erstattes ikke omkostninger som senere påløper. Vi har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

Vår samlede erstatningsplikt er inntil kr 15 000 000 pr. skadetilfelle. Saksomkostninger dekkes i tillegg.

10.7 Rettshjelp

Vil sikrede søke erstatning under rettshjepsforsikringen, må han/hun underrette oss snarest mulig og senest ett år etter at advokat er engasjert. Underretningen skal skje skriftlig. Sikrede velger selv en advokat som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget.

Sikrede plikter å begrense utgiftene mest mulig og bærer selv omkostninger forårsaket uten rimelig grunn.

Vi kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen og har samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Medgått tid skal spesifiseres.

10.8 Evakuering

Merutgifter til reise og overnatting ved evakuering til nærmeste sikre destinasjon eller til hjemsted i Norden erstattes i inntil 30 dager etter at hendelsen inntraff.

10.9 Dobbeltforsikring og regress

Dersom det er flere som er ansvarlig for sikredes/forsikredes tap/skade/utgifter, overtar vi retten til erstatning for det beløpet vi har utbetalt i erstatning.

Er det flere forsikringer som omfatter samme skadetilfellet, kan sikrede/forsikrede velge hvilket selskap han/hun vil bruke inntil det totale tapet er erstattet. Erstatningen utliknes forholdsmessig mellom selskapene etter omfanget av det enkelte selskaps ansvar, jf. FAL § 6-3.

Har selskapet utbetalt erstatning for et forsikringstilfelle som etter forsikringsavtalen ikke er omfattet, plikter sikrede/forsikrede å betale erstatningen tilbake til selskapet, jf. FAL § 8-1.

10.10 Identifikasjon

Dersom sikredes/forsikredes rett til erstatning bortfaller helt eller delvis som følge av hans/hennes handlinger eller unnlatelser, får dette samme virkning også ved tilsvarende handlinger eller unnlatelser gjort av medforsikret ektefelle/samboer/partner, se FAL § 4-11.

11 Tilleggsforsikringer

Tilgjengelige tilleggsdekninger:

11.1 Yrke/erhverv

Tilleggsforsikringen vil omfatte utøvelse av yrker som anses å ha forhøyet risiko for skade.

11.2 Ekspedisjoner

Tilleggsforsikringen vil omfatte reiser og oppdagelsesreiser til steder som krever omfattende planlegging, organisering og utstyr.

Eksempler på slike reiser/ekspedisjoner:

- Kryssing av Grønlandsisen
- Reiser til Antarktis, Arktis, Nord-Canadas villmark og Amazonas
- Reiser til Himalaya og andre utilgjengelige fjellområder

11.3 Ferie- og fritidsreise fra offshoreinstallasjon, skip eller fartøy

Tilleggsforsikringen vil gjelde for ansatte som har sitt arbeidssted på offshoreinstallasjon, skip eller annet fartøy og som etter endt arbeidsperiode (rotasjon) skal påbegynne en feriereise med avreise fra arbeidsstedet. Forsikringen vil gjelde for feriereiser av inntil 90 dagers varighet, regnet fra sikrede forlater arbeidsstedet til han/hun er tilbake på samme sted. Det forutsettes at både arbeidsperioden og feriereisen er forsikret i selskapet og at forsikringstiden er sammenhengende fra utreise til retur bostedsadressen.

11.4 Krig/terror/politisk uro

Tilleggsforsikringen vil omfatte tjenestereiser utover avtalt forsikringstid til områder med forhøyet risiko for krigshandlinger, terrorhandlinger, opprør og lignende alvorlig forstyrrelse av den offentlige orden.

Definisjoner

Alvorlig sykdom

Diagnoser knyttet dekning for psykologisk førstehjelp av egen alvorlig sykdom (Kritisk sykdom)

Liste over diagnoser som If klassifiserer som alvorlig sykdom iht. listen i Kritisk sykdom:

- 1: Kreft
- 2: Andre svulster i hjerne eller ryggmarg
- 3: Hjerneslag
- 4: Utposning på hjernens blodårer
- 5: Utposning på hovedpulsåren (aorta aneurisme)
- 6: Hjerteinfarkt eller alvorlig angina pectoris (hjertekrampe)
- 7: Hjerteroperasjon
- 8: Systemisk sklerose
- 9: Systemisk lupus erythematosus (SLE)
- 10: Multippel sklerose (MS)
- 11: ALS, primær lateralsklerose, progressiv spinal muskelatrofi eller progressiv bulbær parese
- 12: Parkinsons sykdom
- 13: Alzheimers sykdom
- 14: Epilepsi
- 15: Nyresvikt
- 16: Transplantasjon
- 17: Utlagt tarm
- 18: Tverrsnittlammelser
- 19: Amputasjon
- 20: Alvorlig brannskade
- 21: Alvorlig synstap
- 22: Alvorlig hørselstap